

kan siges at have kastet et nyt og andet Lys over denne Sag, end hvad der foresaa ifjor. Jeg kan ikke tænke mig, at der virkelig skulde være kommet Noget tilstede, der skulde forandre en Stemmegivning, og dette er Hovedpunktet. Kun maa jeg fremhæve, navnlig overfor, hvad der er udtalt af det ærede Medlem for Middelfart (H. C. D. Müller), at naar det Argument atter og atter føres frem mod Mindretallet, at hvad der her vedtages, vil blive meget dyrere end det Nuværende, saa haabe vi fra vort Standpunkt at have saa megen Erfaring i at bedømme, hvad der vil frembyde finansielle Vanskeligheder for os, at vi ikke gysle tilbage for — det erklærer jeg for mit Vedkommende — at tage de meget betydelige Udgifter, naar vi saa tillige kunne undgaae Forsættelsen af et Forhold, som de Fleste af os have anseet for en Byrde. Dette er en Erklæring, som jeg troer at kunne afgive. Derimod vil jeg gjerne indrømme Det, nemlig, at, naar vi fra Mindretallets Side træde op som Talsmænd for mindre Udgifter paa dette Punkt, maatte man fra hele vor tidlige Stilling tage os paa Ordet og sige: Ja, det er ibetmindste de Herrers Mening om Sparommelighed. De andre Herrer vil jeg ikke stille mig op imod; de maae fra deres Standpunkt troe, at de sørge bedre for Kunsten derved, at de gjøre det til en Sag, der beskyttes af Staten. Paa dette Punkt er det ikke, at jeg vil møde dem; jeg vil indrømme de Herrer, at efter hele deres Betragtning kunne de fra deres Standpunkt muligviis have Ret deri, idet det jo er en Betragtning, der gaar igjennem hele vort Samfundsliv, at slige Anstalter formenes at være bedst bestyrede, naar de bestyres af Staten; men vi sætte blot derimod den ganske simple Betragtning, som vi saa ofte have havt Leilighed til at gjøre gjældende, om vi ogsaa af og til have seet os i den Nødvendighed at gjøre Brud paa denne Betragtning, nemlig den, at blive saadanne Anstalter bedre bestyrede af Staten, saa blive de ganske vist ogsaa i Reglen dyrere bestyrede af den. Denne Betragtning kan jeg dog ikke undlade at gjøre gjældende overfor de Udtalelser, der ere fremkomne, og det er ikke i Egenkab af Ordfører for dette Forslag, men

som Medlem af Thinget, at jeg tillader mig at gjøre det. Jeg kan ikke nægte, at det forekommer mig noget besynderligt — seet blot fra vore egne danske Forhold — at en Anstalt som det kongelige Theater, der jo dog ikke har nogen saa overordentlig lang Historie, men derimod en meget broget Historie, i denne Hovedstad, hvor al Intelligenzen er ophobet og beskyttet af Staten (Berg: Al Intelligenzen?) — ja, hvor saa at sige Alt, hvad vi kalde Intelligenz, i det Mindste er ophobet i den højeste Grad — at denne Anstalt, naar den under Statens Tilsyn paa en eller anden Maade overdrages enten til Kommunen eller til Private, efter de Herrers Mening skulde nedsynke til en saadan Grad af Usælsked, at de troe, at den derfor ikke kan vedblive at være en Kunstanstalt. Denne Betragtning kan jeg ikke give Raaderum. Jeg troer, at vi kunne forlange, at naar vi betale og understøtte saa Meget, haade Universitetet Kunstanstalter og alt Saadant her i Hovedstaden, maae der ogsaa være Kræfter tilstede, som kunne træde frivillig til og bidrage til at opretholde Noget af, hvad de saaledes holde i Være og Hævd. Dette skulde man dog troe. Det er denne Betragtning, som jeg fra min Side har fundet ikke er skeet Fyldest fra de ærede Herrers Side. Hvad selve den Stilling angaaer, som det nuværende Theater vil faae efter de Forslag, som foreligge, da kan det jo dog ikke ffjules, at meget theaterkyndige Folk have erklæret, at denne Stilling ikke vil blive gunstig for selve Kunstnerne. Naar den høitærede Minister har sagt, at man dog er kommen Rigsdagen Noget imøde paa dette Punkt, og at vi jo have hævet den faste kongelige Ansættelse, saa kunde jeg tilføie, at vi ved Finantsloven for indværende Finantsaar have nedsat Sædtillægget for Kunstnerne, og at vi overhovedet i forskjellige Henseender have nedsat Tilskudet til denne Anstalt; men alt dette er skeet, ikke fordi man troede, at det var dette, der gavne Kunstnerne, men fordi man vidste af en lang Erfaring, at man ikke kunde faae flere Penge dertil af Rigsdagen. Man vidste, at man maatte indskrænke Forbringerne til det mindst Mulige, og at 50,000 Rd. var et Beløb, som man i sin